

Cum lucreaza avocații de Concurența de la bpv Grigorescu Ștefanica. Cristina de Jonge, Avocat senior coordonator: În toate cazurile în care am atacat deciziile am reușit fie anularea sancțiunii, fie reducerea semnificativa, cu peste 45%, a amenzii acordate

O investigație a Consiliului Concurenței, indiferent dacă scoate la iveală fapte anticoncurențiale sau nu, are întotdeauna un impact semnificativ asupra activității companiei supuse controlului. Nu doar activitatea este afectată. O astfel de ancheta consumă multe resurse. În plus, este pusă la îndoială reputația firmei care face obiectul acelei investigații.

„Orice investigație a Consiliului Concurenței presupune alocarea de timp, de resurse umane și financiare pentru o perioada care poate fi foarte îndelungată. Noi am fost implicați într-o investigație a Consiliului Concurenței care a durat aproximativ opt ani. Întotdeauna organizarea este foarte importantă întrucât pe parcursul unei perioade atât de îndelungate de timp, în care pot avea loc schimbări semnificative în cadrul unei întreprinderi, inclusiv din perspectiva personalului și managementului ori prin fuziuni și achiziții, anumite aspecte sau documente care ar putea ajuta în apărarea societății investigate pot fi omise, uitate sau pierdute. De asemenea, de obicei Consiliul Concurenței publică pe website-ul sau un comunicat cu privire la deschiderea fiecărei investigații în care menționează denumirea întreprinderilor investigate și un scurt rezumat al scopului investigației, ceea ce poate avea consecințe reputaționale asupra întreprinderii investigate”, explică **Cristina de Jonge**, Avocat senior coordonator în cadrul bpv Grigorescu Ștefanica.

În ultimul an, avocații axați pe practica de *Dreptul concurenței* din cadrul firmei **bpv Grigorescu Ștefanica** au avut o activitate variată, care a implicat atât analize specifice pentru clienți din perspectiva Dreptului concurenței, cât și asistența în cadrul tranzacțiilor în legătură cu notificarea concentrărilor economice către Consiliul Concurenței. De asemenea, consultanții au acordat asistența în legătură cu acțiuni în despăgubiri introduse de entități afectate de carteli de Comisia Europeană. „Însă, un volum preponderent al activității departamentului nostru de dreptul concurenței din ultima perioada a fost reprezentat de asigurarea conformității prin pregătirea manualelor și politicilor de conformare cu regulile de concurență și de susținerea sesiunilor de instruire aferente pentru management și personalul din vânzări pentru clienții noștri din diverse sectoare de activitate (precum tehnologie, industria cosmeticelor, transporturilor, construcțiilor, DIY, alimentară, electrocasnicelor, IT, agricultura) și chiar pentru asociații profesionale”, precizează **Cristina de Jonge**.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

De altfel, activitatea Consiliului Concurenței s-a intensificat, în ultima perioadă, și a avut în vedere o varietate de piețe. Chiar dacă înțelegerile privind prețurile, atât pe orizontală (e.g. fixarea prețurilor), cât și pe verticală (e.g. impunerea prețului de revânzare) au fost în vizorul autorității de concurență, la ora actuală specialiștii susțin ca se observa un focus și pe împărțirea piețelor, abuzul de poziție dominantă și înțelegerile neconcurențiale din cadrul licitațiilor.

Mai mult, la nivel european, Comisia s-a concentrat pe domeniul digital și comportamentul abuziv al întreprinderilor deținând poziție dominantă cu acces larg la big data, dar și pe încălcarea concurenței ca urmare a impunerii de restricții privind vânzarile transfrontaliere și geo-blocking.

„Consiliul Concurenței este o autoritate foarte prezentă în activitatea de business din România. Mediul de afaceri este tot mai conștient de existența regulilor de concurență și de riscurile încălcării acestora, ca urmare a intensificării investigațiilor deschise și sancțiunilor și amenziilor destul de mari care au fost impuse de Consiliul Concurenței în ultimii ani. Din perspectiva relației noastre cu Consiliul Concurenței în cadrul investigațiilor în care am fost implicați sau în legătura cu concentrările economice notificate acestuia pentru clienții noștri, ne bucurăm să interacționăm cu specialiști foarte bine pregătiți, cu deschidere la dialog profesional aplicat la spețele discutate, chiar dacă punctul nostru de vedere nu este întotdeauna acceptat în totalitate”, nuanțează avocatul.

Comportamentul mediului de afaceri

Din activitatea derulată, experții au constatat că de cele mai multe ori firmele mici și mijlocii nu sunt suficient de informate cu privire la regulile de concurență și eventualele riscuri aferente încălcării acestora.

Din cauza acestui motiv, dar și din cauza resurselor financiare limitate de care dispun, aceste entități economice nu au ca prioritate alocarea de resurse pentru a obține consultanța specializată în acest domeniu și pentru a implementa programele de conformare aferente. „Aceste aspecte, coroborate cu faptul că, în anumite cazuri, întreprinderile mici și mijlocii nu au putere de negociere suficientă pentru a contracta condițiile impuse de companiile mari, pot conduce la implicarea acestora în anumite practici anticoncurențiale, de care nu au avut cunoștința sau pe care nu le-au putut evita, alternativa fiind eventual ieșirea de pe piață”, atrage atenția specialistul.

Cristina de Jonge este de părere că, la ora actuală, sunt mulți factori care contribuie la educarea mediului de business în ceea ce privește regulile de concurență și eventualele riscuri aferente încălcării acestora. „Cu siguranță măsurile luate de autoritatea de concurență pot avea impact semnificativ. De aceea, este important ca autoritatea să depună eforturi pentru a mediatiza importanța acestor reguli, prin realizarea unor programe de informare, educare și prevenție la care să poată avea acces și întreprinderile mai mici, care nu își permit obținerea de consultanță și asistență specializată în acest domeniu, atât în mass media, prin intermediul website-ului Consiliului Concurenței, cât și prin organizarea de evenimente și sesiuni de instruire în cooperare cu asociațiile profesionale din diverse domenii de activitate sensibile, precum și în cooperare cu asociațiile de business și lobby”, detaliază avocatul.

[Intra pe portalul de concurență pentru mai multe articole referitoare la proiectele avocaților din această arie de practică](#)

Pregătirea apararilor

În cazul în care unul dintre clienții **bpv Grigorescu Ștefanica** intra în vizorul autorității de concurență, primul pas pe care îl fac avocații este acela de a afla câți inspectori sunt prezenți la sediul sau punctul de lucru al clientului. Imediat este formată echipa de avocați care se va deplasa în cel mai scurt timp la locul inspecției.

„Imediat ce ajungem la locul inspecției, analizăm documentele în baza cărora este efectuată inspecția, precum și documentele care atestă calitatea inspectorilor, pentru a stabili dacă aceștia sunt îndreptați să înceapă sau, dacă deja au început-o, să continue inspecția. În toate cazurile, este însă recomandabil ca întreprinderile care fac obiectul inspecției să roage inspectorii să aștepte până la sosirea avocaților, fără însă să îi împiedice să desfășoare inspecția dacă aceștia refuză să aștepte. Pe parcursul inspecției, fiecare inspector este însoțit de un membru al echipei noastre de avocați pentru a ne putea asigura că aceștia nu accesează documente care nu au legătură cu scopul inspecției sau care sunt protejate de privilegiul avocat-client, și anume comunicările dintre întreprinderea investigată și avocatul extern al acesteia, realizate în cadrul și în scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare al întreprinderii, respectiv după ori anterior deschiderii procedurii de investigație, cu condiția ca toate aceste comunicări să aibă legătură cu obiectul procedurii. Totodată, este important ca un membru al echipei noastre să fie prezent acolo unde se află fiecare inspector și pentru a putea informa fiecare angajat în ceea ce privește obligațiile acestuia, precum și drepturile sale și limitările acestora pe parcursul inspecției. De asemenea, un membru al echipei noastre însoțește persoana din cadrul managementului întreprinderii care este prezentă la locul investigației în vederea consilierii acesteia pe parcursul inspecției. Un aspect important care trebuie avut în vedere pe parcursul inspecției este să fie realizate cel puțin trei copii după fiecare dintre documentele analizate și/sau ridicate de inspectorii de concurență, dintre care una pentru inspectorii, una pentru întreprindere și una pentru avocați, pentru a putea avea o evidență foarte clară a documentelor aflate la dispoziția inspectorilor, astfel încât să putem pregăti o strategie de apărare cât mai puternică după finalizarea inspecției și a putea marca ulterior documentele confidențiale, pentru a solicita a nu fi dezvaluite terților în cadrul procedurii. La sfârșitul investigației, ne asigurăm că procesul-verbal de constatare și inventariere cu privire la documentele analizate și ridicate de Consiliul Concurenței este întocmit corespunzător”, punctează **Cristina de Jonge**.

De asemenea, echipa **bpv Grigorescu Ștefanica** asistă frecvent firmele care fac parte din portofoliul de clienți cu privire la răspunsurile acestora la întrebările adresate de Consiliul Concurenței în cadrul anchetelor sectoriale. În acest mod, există un echilibru între respectarea obligației de a răspunde acestor solicitări și tipul și volumul informațiilor furnizate. În plus, este evitată furnizarea unor informații nesolicitate sau o exprimare lacunară sau nepotrivită, care ar putea conduce la suspiciuni cu privire la săvârșirea unei practici anticoncurențiale de clienții respectivi sau care ar determina aplicarea sancțiunii pentru furnizare de informații inexacte sau care induc în eroare.

„Desigur, în cazul în care este emis un comunicat cu privire la deschiderea unei anchete sectoriale, le punem în vedere clienților noștri acest lucru și, în măsura în care considerăm necesar, le prezentăm regulile care trebuie urmate în cazul în care primesc solicitări de la Consiliul Concurenței în legătură cu ancheta respectivă”, mai spune avocatul.

Legat de sistemul recunoașterilor, **Cristina de Jonge** menționează că fiecare firmă trebuie să evalueze de la caz la caz, în funcție de situația concretă, dacă recunoașterea încălcării legislației concurenței i-ar putea aduce mai multe beneficii decât formularea și implementarea unei strategii de apărare. În acest sens, este esențial dacă firma respectivă a săvârșit sau nu încălcarea și dacă există dovezi clare cu privire la săvârșirea încălcării la dispoziția Consiliului Concurenței.

„Din perspectiva beneficiilor care pot fi obținute, în cazul în care întreprinderea recunoaște înainte de audieri,

savârșirea faptei anticoncurențiale și, acolo unde este cazul, propune remedii care duc la înlăturarea cauzelor încălcării, Consiliul Concurenței poate aplica o reducere a amenzii cu un procent cuprins între 10% și 30% din nivelul de baza al acesteia, fără ca amenda aplicată să fie mai mică de 0,2% din cifra de afaceri realizată în anul financiar anterior sancționării. În cazurile care implică părți care beneficiază de aplicarea politicii de clemență, dar nu sunt absolvite de răspunderea pecuniară, reducerea cuantumului amenzii ca urmare a recunoașterii va fi adăugată reducerii aplicate în urma procedurii de clemență, fără ca însumate să depășească 60% din nivelul amenzii. Reducerea cuantumului amenzii este posibilă doar pe baza unei solicitări exprese formulate de întreprinderea interesată, ce va conține recunoașterea clară și neechivocă a răspunderii pentru încălcare, precum și o declarație privind cuantumul maxim al amenzii pe care întreprinderea este dispusă să o plătească. În situația în care Consiliul Concurenței nu acceptă termenii solicitării adresate de întreprindere, nu se va acorda o reducere a amenzii și recunoașterea formulată nu va fi utilizată ca element probatoriu. Totuși, este evident că deja va exista o opinie formată a Consiliului Concurenței în sensul savârșirii încălcării de către întreprinderea respectivă. Dacă propunerea privind formularea unei recunoașteri este transmisă înainte de comunicarea raportului de investigație, Consiliul Concurenței va putea aplica într-adevăr o procedură simplificată”, detaliază expertul.

Avocatul mai atrage atenția că un alt aspect care trebuie avut în vedere în cazul recunoașterii este că, în cazul în care decizia Consiliului Concurenței este atacată în instanță în privința aspectelor care fac obiectul recunoașterii, beneficiul privind reducerea cuantumului amenzii ca urmare a recunoașterii se pierde. De asemenea, chiar dacă recunoașterea poate conduce la reducerea cuantumului amenzii, totuși persoanele vătămate ca urmare a savârșirii practicii sau înțelegerii anticoncurențiale vor putea introduce în fața instanțelor de judecată acțiuni în despăgubiri pentru recuperarea prejudiciilor cauzate acestora, în baza deciziei de sancționare a Consiliului Concurenței neatacată sau a deciziei definitive a instanțelor judecătorești de încălcare a legislației în materie de concurență, care vor constitui probe irefragabile pentru instanță în privința savârșirii încălcării.

În situația în care se ajunge în instanță, **bpv Grigorescu Ștefanica** are un departament specializat pe litigii, care colaborează strâns cu avocații de consultanță specializați în dreptul concurenței în cazul litigiilor privind savârșirea unor fapte anticoncurențiale sau privind acțiunile în despăgubiri formulate de persoanele sau entitățile prejudiciate prin savârșirea de fapte anticoncurențiale. „În toate cazurile în care am atacat deciziile am reușit fie anularea sancțiunii, fie reducerea semnificativă (peste 45%) a amenzii acordate”, susține avocatul.

[Citește și](#)

→ [Alice Radu, General Legal Counsel pentru România și Bulgaria în cadrul Grupului Bosch: Avem în plan proiecte pe partea de Corporate, M&A și Real Estate, aprobate de tip de proiecte apelează Bosch la consultanța juridică externă și cum sunt selectați avocații cu care colaborează](#)

Activitate crescută în zona de prevenție

Având în vedere sensibilitatea acestui sector, avocații militează foarte mult pe prevenție. De altfel, în ultima perioadă, echipa **bpv Grigorescu Ștefanica** a avut un volum de activitate destul de crescut pe segmentul de prevenție, constând în întocmirea manualelor și politicilor de conformare cu regulile de concurență și de susținerea sesiunilor de instruire aferente pentru management și personalul din vânzări pentru clienții firmei din diverse

sectoare de activitate (precum tehnologie, industria cosmeticelor, transporturilor, construcțiilor, DIY, alimentara, electrocasnicelor, IT, agricultura) și chiar pentru asociații profesionale.

Totodata, experții acorda în mod constant asistența cu privire la aspectele de *Dreptul concurenței* (inclusiv concurența neloiala) care intervin în activitatea de zi cu zi a clienților casei de avocatura, inclusiv cu ocazia negocierii și încheierii de contracte.

Pe de alta parte, o parte importanta din activitate curenta a echipei axate pe *Dreptul Concurenței* privește și asistența și analiza juridica cu privire la acțiunile sau potențialele acțiuni în despagubiri introduse în Romania de persoanele sau entitățile afectate de practicile anticoncurențiale sancționate de Consiliul Concurenței sau de Comisia Europeana.

„Am fost implicați și în cazuri care au presupus investigații foarte îndelungate (de aproximativ opt ani) și inspecții aferente ale Consiliului Concurenței. De asemenea, un volum important de munca a fost reprezentant de notificările concentrarilor economice la Consiliul Concurenței. Recent am fost implicați într-o concentrare economica transfrontaliera, împreuna cu colegii noștri din alianța *bpv Legal* din cadrul birourilor din Austria, Ungaria, Cehia și Slovacia”, completeaza **Cristina de Jonge**.

Reglementari sensibile

Referindu-se la cele mai grave încălcări din zona concurenței, profesionistul **bpv Grigorescu Ștefanica** indica încălcarile legislației concurenței prin obiect. În aceasta categorie intra fixarea preturilor, împărțirea piețelor, limitarea producției, trucarea licitațiilor, stabilirea prețului de revânzare, restricționarea vânzării în anumite teritorii sau către anumiți clienți (cu anumite excepții) și întotdeauna restricționarea vânzării pasive. „Sunt considerate a fi cele mai grave încălcări și în cazul acestora pot fi aplicate sancțiuni chiar dacă acestea nu au fost puse în aplicare în cele din urmă și/sau nu au produs niciun efect asupra concurenței pe piața, ceea ce nici nu este necesar să se verifice în vederea aplicării sancțiunii”, subliniaza avocatul.

Și asociațiile profesionale sunt un mediu propice pentru schimbul de informații sensibile între concurenți, ceea ce poate conduce la savârșirea unor încălcări grave ale legislației concurenței.

Zone cu risc ridicat

Ultimele investigații declanșate de Consiliul Concurenței le permite avocaților să indice câteva zone cu un grad de risc mai ridicat. Astfel, ei nominalizează comercializarea lemnului de foc, carburanții, serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare, serviciile publice de iluminat, comercializarea cimentului, sectorul gazelor și sectorul sării pentru dezapezire.

„Urmând trendul european, este probabil ca în viitorul apropiat Consiliul Concurenței să se concentreze și pe domeniul tehnologiei digitale și pe deținătorii de big data, pe subiecte precum algoritmic price collusion sau abuz de poziție dominantă. De asemenea, consideram că în România licitațiile publice vor continua să fie în continuare în vizorul autorității de concurență”, nuanțeaza **Cristina de Jonge**.

Proiecte interesante

Practica de *Dreptul concurenței* da naștere unor mandate foarte interesante, avocații firmei fiind implicați în multe proiecte notabile.

„Fiecare dintre proiectele specifice ariei de practica de dreptul concurenței au elementele lor specifice, care le fac interesante. Totuși, în privința proiectelor din ultima perioada, aș menționa asistența acordată de noi cu privire la acțiunile sau potențialele acțiuni în despăgubiri introduse în România de persoanele sau entitățile afectate de un cartel al producătorilor de mijloace de transport sancționat de Comisia Europeană. Un alt proiect interesant a fost [asistența acordată IMMOFINANZ \(achizitor\) în contextul concentrării economice transfrontaliere rezultând din achiziționarea de către acesta a unei participații în S IMMO](#), împreună cu colegii noștri din alianța *bpv Legal* din cadrul birourilor din Austria, Ungaria, Cehia și Slovacia. Noi am asistat IMMOFINANZ din faza de pre-notificare și până la obținerea deciziei de neobiecțiune cu privire la tranzacție emisa de Consiliul Concurenței. Un alt caz notabil în care am acordat asistența și reprezentare a fost o investigație pentru savârșirea de înțelegeri anticoncurențiale sau practici concertate pe piața comercializării repartitoarelor de costuri pentru caldura și pe piața serviciilor asociate acestora care a durat aproximativ 8 ani. Echipa noastră a acordat asistența în acest caz încă de la momentul inspecției desfășurate de Consiliul Concurenței și până la emiterea deciziei de către Consiliul Concurenței. În acest caz, am reușit să obținem o reducere semnificativă a amenzii aplicate, ca urmare a reținerii de către Consiliul Concurenței a argumentelor noastre cu privire la incidența mai multor circumstanțe atenuante în favoarea clientului nostru”, declară avocatul.

Volum de munca variabil

Echipa axată pe *Dreptul concurenței* este coordonată de **Catalin Grigorescu**, *Managing Partner*. Din departament fac parte **Cristina de Jonge**, *Managing Associate*, **Iulia Dragomir**, *Managing Associate* și **Denisa Postea**, *Associate*.

Reprezentanții firmei susțin că volumul de muncă în aria de practică a *Dreptului concurenței* este destul de variabil, astfel ca sunt momente în care este luată în calcul ideea largirii echipei de concurență.

„Însă, până în prezent am reușit să ne descurcăm foarte bine în componența actuală, chiar în cadrul suprapunerii mai multor proiecte. Deoarece o bună parte din proiectele noastre vizează sectorul tehnologiei digitale, aducem în componența echipei și avocați din practica noastră de top din domeniul tehnologiei. Ca urmare a promovării necesității și beneficiilor implementării de programe de conformare cu regulile de concurență, în ultima perioadă activitatea echipei noastre de concurență a înregistrat un trend ascendent pe acest segment, pe care sperăm să reușim să îl păstrăm și să îl dezvoltăm în continuare. Pe de altă parte, în contextul creșterii activității de M&A, ne așteptăm să existe o dezvoltare a practicii de concurență pe segmentul de analiză și notificare a concentrărilor economice. Totodată, ne așteptăm la o creștere a activității în această arie de practică având în vedere că au început să fie introduse și în România din ce în ce mai multe acțiuni în despăgubiri împotriva societăților sancționate la nivel european sau național pentru savârșirea de fapte anticoncurențiale”, precizează **Cristina de Jonge**.

[Intra pe *LadyLawyer.ro* și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](#)